

(לעיל¹) אימור דאמר רבי יצחק שלא בשעת הלואתו -

You can say; when did *Rabi Yitzchok* say: not at the time of the loan

OVERVIEW

The גמרא states that ר"א ור"ע cannot be arguing whether we accept or reject the ruling of ר' יצחק (that בע"ה קונה משכון), for the ruling of ר"י was said only by a משכון תוספות. Our (משכון בשעת הלואתו) argue by ר"א ור"ע (however) שלא בשעת הלואתו discusses the extent of the מלוה's liability for the משכון

פירש בקונטרס² דשלא בשעת הלואתו קני ליה להתחייב אף באונסין -

explained that the מלוה acquires a משכון שלא בשעת הלואתו to the extent that he is liable for it even for אונסין (an unavoidable accident).

ולפירושו הא דאמר בפרק קמא דפסחים (דף ה,ב) דחייב לבער פקדונות של כותים -

מסכת פרק of גמרא states in the first פרק of פסחים that one is to destroy deposits of חמץ which he received from gentiles -

כשקבל עליו ישראל אחריות היינו דוקא כשקבל עליו אחריות דאונסין -

When the Jew accepted liability; this ruling is only when the ישראל accepted upon himself even the liability of אונסין (but not if he only accepted אחריות for גניבה). תוספות supports his view -

דהא מלוה על המשכון של חמץ בשעת הלואה³ -

For the case of one who lends money to a נכרי for a משכון and he takes the משכון at the time of the loan -

אף על גב דאחריות המשכון עליו מגניבה ואבידה⁴ מדשמואל ואפילו בדלא פריש -

Even though that the מלוה is liable for this משכון for גניבה ואבידה on account of אחריות that the מלוה accepts this שמואל, even if it was not explicitly stated that the מלוה accepts this

כדפרישת לעיל⁵ דמה שכנגד המשכון כמפורש דמי -

As I explained previously that the amount of the loan which corresponds to the value of the משכון is as if it was expressly stated that the מלוה is liable for גו"א -

אפילו הכי אין חייב לבער אם לא מטעם דקני ליה לגמרי שלא בשעת הלואתו כדרכי יצחק⁶ -

¹ This גמרא references the previous גמרא on the עמוד א'.

² פב,א ד"ה שקונה.

³ תוס' פא,ב ד"ה והא. See ר' יצחק on account of the ruling of ר' יצחק that the מלוה is חייב לבער פסחים לא,ב. The גמרא rules in

⁴ If the משכון is lost or stolen, that amount is deducted from the loan (or if it is worth more than the loan, the מלוה must compensate the ליה).

⁵ [TIE footnote # 25]. תוס' פב,א ד"ה לא

⁶ שמואל reasons as follows. A מלוה is liable for גו"א for every משכון (even בשעת הלואה), based on the ruling of שמואל (whom we follow להלכה according to תוס' [see end of ד"ה לא]). It should therefore follow that if one is מלוה a גו"א, he should be חייב לבער, since he has אחריות גו"א. However, the גמרא in פסחים לא,ב teaches that the נכרי on a משכון חמץ, he should be

Nonetheless, the חיוב would not have been לבער (on account of his חייב) (גו"א), if not for the reason that the מלוה would have acquired it completely if it was taken according to ר"י. שלא בשעת הלואתו

משכון disagrees with רש"י concerning the liability of a מלוה for the תוספות

ומיהו נראה דשלא בשעת הלואתו לא קני להתחייב באונסין אלא דהוי שומר שכר -

However, it appears to תוספות that a משכון is not acquired by the מלוה to the extent that he is liable even for אונסין, but rather that the מלוה is only a ש"ש -

דהא מדמה⁷ מתניתין דקתני שומר שכר לדרכי יצחק -

For the גמרא compares our משנה, which stated that the המשכון is a ש"ש, to the ruling of ר"י; proving that according to ר"י the מלוה is only a ש"ש and not באונסין -

וכן פירש בהדיא בעל הלכות גדולות שהבאתי לעיל⁸ -

And so too explicitly explained the בה"ג, which I cited previously

וכן פירש בשערים דרב האי גאון בשער מ"ב -

And it is similarly explained in the שער מ"ב in רב האי גאון of שערים.

תוספות ponders:

וצריך לפרש מאיזה טעם יהיה שומר שכר דאי חשיב קנין גמור⁹ אפילו באונסין יתחייב -

And it is necessary to explain; from whatever reason should a משכון על המשכון be considered a ש"ש: for if it is considered that the מלוה has a ש"ש, he should be liable even for אונסין in the משכון, קנין גמור -

ואי לא חשיב קנין גמור¹⁰ לא יהיה אפילו שומר שכר -

שלא ר"י is only on account of ר' יצחק (that קונה משכון). [Even though the rule of ר"י is only בשעת, nevertheless we say that since he is קונה גמור, that it is sufficient that even עובר גו"א alone is not sufficient to render one being עובר חייב לבער גו"א he is not (משכון) for אונסין. This observation is based on the fact that רש"י assumes that according to ר"י a קונה is to be liable even for אונסין. [It would seem that if we assume that ש"ש is only as a ש"ש (as תוספות will state later), then every ש"ש should be עובר on ר"י. See later in this footnote # 22) that it is not (necessarily) so.]

⁷ The גמרא (on the bottom of פא,ב) when it attempted to reconcile ר"א (who maintains that המשכון is a ש"ש) with our משנה (which maintains that he is a ש"ש) answered that ר"א is discussing a הלואה, while our משנה is by a ש"ש ([presumably] on account of ר"י). If, as רש"י maintains that means even להתחייב באונסין, the משנה should have said that the המשכון is a שואל (not a ש"ש). See also the גמרא on עד"ז פא,ב.

⁸ [TIE (by) footnote # 26]. פא,ב תוד"ה דברי

⁹ The reason why it may be considered as if he has a קנין גמור in the משכון is that ר' יצחק derives from the פסוק that a קונה משכון is (see footnote # 21). See 'Thinking it over' # 1.

¹⁰ It may not be considered as a קנין גמור, since the לוי can pay and take back the משכון, even against the will of the מלוה, and the מלוה may not use the משכון. This means the מלוה does not own the משכון.

And if it is not considered as a קנין גמור, the מלוה should not¹¹ even be a ש"ש!¹²

תוספות responds:

וַיֹּשֶׁ לֹאמֹר דְּבַהֲהִיא הַנָּאָה שִׁיכּוֹל לִקְדֹשׁ בּוֹ אֶת הָאִשָּׁה¹³ -

And one can say; that with this benefit that he is able to be מקדש a woman with this משכון; that makes him into a ש"ש. תוספות shows that he can be מקדש an אשה with a משכון -

כדאמרין בפרק קמא דקדושין (דף ח, ב ושם) דקדשה במשכון דאחרים¹⁴ מקודשת¹⁵ -

As the גמרא states in the first פרק of מסכת קדושין; that if he was מקדש her with a משכון, which he received from others, she is מקודשת. This is one benefit; there are other benefits from this משכון -

ולקנות בו עבדים וקרקעות הוי עליה שומר שכר -

And he can buy slaves and land with this משכון; therefore he is a ש"ש on the משכון -

ולפי זה הא דאמר קדשה במשכון מקודשת -

And according to this explanation it will be necessary to say that **this which** the רמב"ם ruled that **קדשה במשכון** [דאחרים] **מקודשת** גמרא

היינו דוקא במשכון שמשכנו שלא בשעת הלואתו¹⁶ -

– משכנו שלא בשעת הלוואתו משכון which he was specifically only by a

תוספות is still not satisfied:

ואם תאמר ולמה יחשב שומר שכר בשביל כך והלא כך היה יכול לקדש במעותיו¹⁷ -

And if you will say; but why should he be considered a $\Psi''\Psi$ on account of this

¹¹ A ש"ש receives payment for his watching; however the מלויה is not receiving any payment for 'guarding' this משכון, why is he a ש"ש?

¹² See דקא פ"ה ד"ה דקא that we cannot say that the משכון benefits from the מלוה, because he is assured of being paid, for that is no real benefit, for he would benefit equally if he never lent him and did not take a משכון.

¹³ He does not need to spend his own money for קדוּשִׁין, but rather he can give her the משכון instead. See (however) footnote # 17.

¹⁴ משכון דאחרים refers to a משכון which this potential מקדש received from a לווה, to whom the מקדש lent money. This is to distinguish it from a משכון which he gave his intended כלה to hold until he will give her the קדושין. This latter משכון is invalid as the גמרא states there. מנה אין כאן משכון אין כאן.

¹⁵ The woman keeps the משכון until the לווה pays her the money he owed the מלווה (the same by לקנות עבדים וקרקעות).

¹⁶ מקודשת is arguing that since even by a משכון שלא בשעת הלוואתו he is only a ש"ש, therefore only then is she מקודשת, but not by a משכון בשעת הלוואתו. It is apparent that (maintains תוס') by a משכון בשעת הלוואתו he has no right to use it for גמרא; however our גמרא states that the rule of ר"י (that he is a ש"ש) is only שלא בשעת הלוואתו. [If he can also use a משכון בשעת הלוואתו for קנינים, he should be a ש"ש even בשעת הלוואתו; however our גמרא states that the rule of ר"י (that he is a ש"ש) is only שלא בשעת הלוואתו.] However if by a משכון שלא בשעת הלוואתו he would be קונה it a קונה (as maintains רש"י), a משכון בשעת הלוואה (which may make him a ש"ש) would also be sufficient to be מקדש an אשה with it.

¹⁷ (See footnote # 13.) How can we consider the מלוה benefiting from the משכון because he can use it to be מקדש; if he would not have lent the money he could have been מקדש with his own money; how can we consider this a benefit so that the מלוה should be regarded as a ש"ש? See footnote # 12.

מקדש (that he can use the משכון for various קנינים), but could he not have been with his own money?!

answers: תוספות

ויש לומר דכיון דעכשיו שנוטל משכון אין מעותיו¹⁸ בידו חשיב שומר שכר -

And one can say; that since now when he is taking the משכון, his money is not in his possession, therefore he is considered a ש"ש -

לפי שיכול לעשות בו קדושין או קנין -

Since he can use the משכון for קדושין or קנין -

משכון offers another benefit from the תוספות

ועוד דחליפין יכול לעשות במשכון -

And furthermore, he can use the משכון for חליפין -

מה שלא היה יכול לעשות במעות דאין מטבע נעשה חליפין¹⁹ -

Which he could not have done with money, since coins cannot be used for חליפין.

asks: תוספות

וקשה דבפרק כל שעה (פסחים דף לא,ב ושם) פליגי רבנן ארבי מאיר דאמר -

And there is a difficulty; for in שעה כל פרק the רבנן argue on ר"מ who maintains -

ישראל שהלוה לכותי על חמצו עובר עליו -

A Jew who lent money to a כותי which was guaranteed by the חמץ of the כותי, the rule according to ר"מ is that the ישראל is וב"י for this חמץ; however the רבנן disagree and maintain that he is not עובר -

ומפרש התם דפליגי בדרכי יצחק דרבנן לית להו דרבי יצחק -

And the רבנן disagree; ר"י argue in ר"מ and רבנן there explains that the גמרא (and maintain the משכון with ר"י) therefore since the חמץ does not belong to the ישראל, he is not עובר. The גמרא continues -

אי נמי כולי עלמא אית להו דרבי יצחק וטעמא דרבנן דאמרי אינו עובר -

Or one can also say; everyone agrees with ר"י (that a משכון is, בע"ה קונה משכון), and the reason of the רבנן who maintain that he is not עובר on וב"י, is -

משום דסברי דישאל מכותי לא קני -

Because they maintain that a ישראל does not acquire ownership of a משכון,

¹⁸ We are discussing a משכון שלא בשעת הלוואה (see [text by] footnote # 16), so at this point he has no money (at least the money that he lent), therefore he is benefitting by having this משכון which can be used לקדש אשה, etc. See 'Thinking it over' # 2.

¹⁹ לעיל מה,ב.

which he received **from a נכרי**. This concludes the גמרא. Tosfos continues -

והשתא לרבנן אמאי אינו עובר והא קיימא לן כשמואל -

So now why is the רבנן according to the עובר בב"י וב"י not ישראל established the הלכה like שמואל (by פריש; where he explicitly stipulated that if the משכון is not returned the loan is forfeited) -

והוי שומר שכר אפילו בדלא פריש כדפרישית²⁰ -

So the ישראל should be a ש"ש even if לא פריש (there was no explicit stipulation), as I explained –

עובר בב"י וב"י on someone's חמץ, causes him to be ש"ש for someone's חמץ, proves that Tosfos

דהא משום דרבי יצחק לא הוי אלא שומר שכר ואפילו הכי מיקרי חמצו -

For on account of ר"י he is only a ש"ש, and nevertheless it is considered his חמץ to be עובר on ש"ש; so every ש"ש should be עובר on ש"ש!

answers: Tosfos

ויש לומר דמשום חוב דשומר שכר לא מיקרי חמצו -

And one can say; that on account of having the obligation of a ש"ש; that alone does not cause that it should be considered his חמץ (therefore a ש"ש will not be עובר on ש"ש for guarding someone's חמץ [even though he is חייב for גו"א] -

אי לאו משום דאמר הכתוב דקני ליה²¹ והוי שלו²² כדרבי יצחק²³ -

If not because the פסוק states that the מלוה acquires the משכון and it is his, as ר"י expounded the פסוק.

SUMMARY

According to רש"י a בע"ח is קונה משכון to be מחוייב באונסין, while according to תוס' he is קונה משכון in גו"א (only). But nevertheless since the תורה states that he is מחוייב

²⁰ [TIE (by) footnote # 25]. פב,א תור"ה לא

²¹ הַשֶּׁבֶט תָּשִׁיב לוֹ אֶת הָעֶבֶט קָבֵא הַשְּׁמֶשׁ וְשָׁכַב (דברים [תצא] כד, יג). The פסוק states בע"ח קונה משכון פסוק. derives from a פסוק ר' יצחק. Since the פסוק states תהיה צדקה וְלֹא תִהְיֶה צָדָקָה, this proves that the בע"ח 'owns' the משכון (in the evening) – it is not his! (העבט); for otherwise why is it considered a צדקה to the מלוה if he returns the משכון (in the evening) – it is not his!

²² The reason (שלא בשעת הלואה) is not because he is considered a ש"ש (and is חייב for גו"א), but rather the תורה teaches us that it considers the מלוה to be the owner (regarding his doing צדקה), therefore he is also עובר on ש"ש. There seems to be two rules regarding a משכון; one that the מלוה is considered the owner (regarding his doing צדקה, etc.), which we derive יצחק. There is a second rule that he is חייב בגו"א (like a ש"ש) because of the benefit he has (for קנינים and חליפין), which (seemingly) has nothing to do with ר"י. See footnote # 23.

²³ Perhaps we can understand this by looking at a ש"ש and a שוכר. Both are חייב for גו"א, yet there is a difference between them; while the שוכר uses the object for his benefit (including perhaps האשה, etc.), a ש"ש cannot. Similarly, the ruling of ר"י makes the מלוה more like a שוכר than a ש"ש (even though the אחריות is the same). [The מלוה gave money for the משכון like the שוכר pays rent for the item.]

his ownership is greater than that of a ש"ש.

THINKING IT OVER

קונה, when he is discussing why a מלוה על המשכון is a ש"ש, states that if he is קונה the משכון with a גמור קנין he should be חייב באונסין.²⁴ Presumably תוספות would be satisfied that the מלוה is גמור קנין if the משכון would be חייב באונסין. However he would still not be able to use it and he would be required to return it, but if he is קונה קנין גמור why would these rules apply?!

2. תוספות writes that a מלוה על המשכון (שלא בשעת הלואתו) is considered a ש"ש because now he has no money and he can use the משכון for קדושין, etc.²⁵ According to this reasoning, why not simply state that he is a ש"ש because since he does not have the money now, the fact that he has a משכון, assures him that his loan is secured?²⁶

²⁴ See footnote # 9 & 10.

²⁵ See footnote # 18.

²⁶ See # 20. אוצר מפרשי התלמוד